

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tomaszów Lubelski za 2024 rok

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) który zobowiązuje do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Sprawozdanie ma na celu przedstawienie działań podejmowanych w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej w 2024 roku, a także wskazanie istniejących potrzeb i dalszych kierunków działań w tym obszarze.

Zgodnie z zapisami w/w ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten realizowany jest we współpracy ze środowiskiem lokalnym, instytucjami oświatowymi, sądami, policją, organizacjami społecznymi. Ważne jest aby wsparcie potrzebującym rodzinom udzielone było dostatecznie wcześnie, by eliminować sytuacje gdy dziecko może opuścić rodzinę biologiczną.

Przyjęty przez Radę Gminy Tomaszów Lubelski uchwałą Nr LIX/516/2024 z dnia 23 lutego 2024 r „Program wspierania rodziny na lata 2024 – 2026” jest dokumentem stanowiącym podstawę do planowania i wdrażania działań na rzecz wspierania rodzin zamieszkujących na obszarze Gminy.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest: „Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania oraz stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.”

Celem głównym Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tomaszów Lubelski jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania oraz stworzenie optymalnych warunków do wychowania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację czterech celów szczegółowych, których zakres obejmuje:

1. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach.
2. Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

W ramach Programu działania adresowane są do wszystkich rodzin wychowujących dzieci a w szczególności do rodzin przeżywających różnorodne trudności w wychowaniu i opiece nad dziećmi. Wszystkie działania prowadzone były w oparciu o szczegółową diagnozę skali problemów, z którymi borykają się rodziny mieszkające na terenie naszej gminy, we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny, zapewniając kompleksowe wsparcie rodzinom, w których zaistniały różnego rodzaju dysfunkcje.

Działania, które zostały zrealizowane w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Tomaszów Lubelski, obejmowały m.in.:

1. Zapobieganie pogłębianiu się dysfunkcji w rodzinach.

Ponieważ rodzina jest miejscem, w którym osoba uczy się rozumieć siebie, swój świat i interakcje z innymi ludźmi, dorastanie w dysfunkcyjnej rodzinie może negatywnie wpłynąć na wszystkie aspekty życia danej osoby. Może to wpłynąć na poczucie siebie, stworzyć wypaczone poczucie tego, jak relacje mają wyglądać i może utrudniać funkcjonowanie w normalnych codziennych czynnościach.

Wsparcie jakie oferuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim, ma różnorodne formy i realizowany był poprzez zadania:

- monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem
- zapewnienie dostępności do bezpłatnych konsultacji oraz poradnictwa specjalistycznego
- zapewnienie pomocy osobom/ rodzinom doświadczającym przemocy
- zapewnienie pomocy osobom/ rodzinom borykającym się z problemem alkoholowym

Zapewnienie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, konsultacji oraz informowanie o miejscach pomocy.

Znaczącym działaniem wspierającym rodziny w kryzysie jest zapewnienie im pomocy i wsparcia w przeciwdziałaniu zachowaniom nieprawidłowym, zwłaszcza uzależnieniom i przemocy. Gmina Tomaszów Lubelski gwarantuje wsparcie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez możliwość skorzystania z poradnictwa i konsultacji psychologicznych, prawnych, socjalnych w ramach działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego. Wszelkie niezbędne informacje udzielane były na bieżąco, oferowano możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego. Motywowano do spotkań i umawiano wizyty do specjalistów dyżurujących na terenie Ośrodka. Informacje o telefonie zaufania dla dzieci i młodzieży i placówkach pomocowych były szeroko rozpowszechniane, informacje zamieszczone były na stronie internetowej Ośrodka.

Pracownicy OPS współpracowali z Zespołem Interdyscyplinarnym w gminie Tomaszów Lubelski oraz w 53 Grupach diagnostyczno - pomocowych w 20 prowadzonych procedurach „Niebieskie Karty”.

2. Wspieranie rodziców/opiekunów w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Cel realizowany był poprzez zadania:

- zatrudnienie asystenta rodziny i kierowanie asystenta do pracy z rodzinami problemowymi,
- zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- prowadzenie pracy socjalnej na rzecz rodzin problemowych,
- poszerzenie usług placówki wsparcia dziennego Świetlicy Środowiskowej „Nasza Świetlica”,
- współpraca z Sądem i ich organami pomocniczymi w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej

Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej wsparcia w formie *asystenta rodziny*.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą oraz przy jej aktywnym i dobrowolnym udziale. Praca asystenta rodziny jest procesem długofalowym, a prowadzone działania, aby odniosły zamierzony skutek muszą być cały czas utrwalane, dlatego w celu osiągnięcia zamierzonych efektów wskazane jest podejmowanie dalszych działań

profilaktycznych i wspomagających. Asystent wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej.

Główne problemy, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny – bardzo niskie i niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze,

- brak realizacji przez dzieci obowiązku szkolnego,
- brak zdiagnozowania dzieci pod kątem zaburzeń zachowania, trudności szkolnych,
- brak stałego zatrudnienia u rodziców dzieci,
- kryzysy rodzinne np. śmierć jednego z małżonków,
- uzależnienie od alkoholu, przemoc w rodzinie,
- problemy szkolne dzieci i młodzieży,
- trudności finansowe rodzin

Asystent aktywnie wspomaga rodzinę w podnoszeniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, zarządzaniu budżetem, zdobywaniu kwalifikacji zawodowych, w znalezieniu pracy, a także dopełnianiu spraw urzędowych. Praca z rodziną prowadzona jest w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Szczegółowe zadania asystenta rodziny określają przepisy art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz art.8 ust. 1 pkt. 1-3 ustawy „Za życiem”.

Asystenci przydzielani byli do rodzin objętych wsparciem na wniosek pracowników socjalnych, w dwóch przypadkach asystent współpracował z rodziną na podstawie postanowienia sądu.

Asystent rodziny pracuje z rodzinami wieloproblemowymi. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach. Asystent rodziny w roku 2024 - podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w kursach i szkoleniach

Tabela 1. Charakterystyka ilościowa rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w 2024 roku.

LP.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE
1.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, z tego:	7
2.	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	2
3.	Liczba rodzin korzystających z usług asystenta w ramach „Ustawy za życiem”.	0
4.	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny.	21
5.	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty	2
6.	Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora społecznego	6

Źródło: dane własne GOPS w Tomaszowie Lubelskim

Asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim w 2024 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na ½ etatu. Źródłem finansowania asystenta rodziny był budżet gminy. W roku 2024 asystent współpracował z rodzinami od marca do grudnia.

Tabela 2. Działania asystenta rodziny w roku 2024 w ujęciu statystycznym

L.p	Rodzaj realizowanego działania	liczba
1.	Rodziny objęte wsparciem (narastająco)	7
2.	Liczba dzieci w rodzinach objętych asystenturą	21
3.	Udział asystentów rodziny w posiedzeniach Sądu Rodzinnego	0
4.	Interwencje w rodzinie z asystą Policji	2
5.	Informacje do Sądu Rodzinnego dotyczące sytuacji rodziny	2
6.	Informacje do innych instytucji dotyczące sytuacji rodziny	10
7.	Udział w posiedzeniach Zespołu ds. oceny sytuacji dziecka	6
8.	Udział w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych	2
9.	Wydane opinie do sądu w sprawie ustalenia rodziny zastępczej	1
10.	Rodziny, z którymi zakończono pracę	0
11.	Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	0

Źródło: dane własne GOPS w Tomaszowie Lubelskim

Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej:

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodzinę powiat organizuje pieczę zastępczą w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Do zadań Gminy w myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy ponoszenie częściowych wydatków związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej w wysokości – 10 % w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, – 30 % w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej – 50 % w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim poniósł koszty związane z pobytem 17 dzieci w pieczy zastępczej w wysokości **309 182, 16 zł**.

Tabela 3. Wydatki ogółem poniesione na wspieranie pieczy zastępczej oraz liczba dzieci z terenu gminy Tomaszów Lubelski przebywających w pieczy zastępczej:

Lp.	Wyszczególnienie	2024
1	Kwota wydatków rocznie	309 182, 16 zł
2	Liczba dzieci objętych pieczą zastępczą	17
3	Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych ogółem:	13
	w tym:	
	rodzina spokrewniona	6
	rodzina zawodowa	4
	rodzina niezawodowa	3
4	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej rodzinnej o charakterze pogotowia rodzinnego	0
5	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej instytucjonalnej	4

Źródło: dane własne GOPS w Tomaszowie Lubelskim

Dzieci, trafiające do pieczy zastępczej kierowane są na podstawie postanowienia sądu. Wszelkie przyczyny, które sprawiają, że dziecko zostaje umieszczone w placówce opiekuńczo - wychowawczej lub rodzinie zastępczej, badane są w sposób nadzwyczaj staranny. Skierowanie dziecka do pieczy zastępczej jest rozwiązaniem ostatecznym i ma miejsce wtedy, gdy zawiodły wszystkie inne formy wsparcia. Głównymi przyczynami umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej są: uzależnienie (alkoholizm, narkomania) rodziców (lub jednego z nich), głęboka bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i niezaradność życiowa, zmarginalizowanie oraz dysfunkcyjność rodziny. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej trwa do momentu, kiedy w jego domu rodzinnym zaistnieją warunki umożliwiające prawidłowe

sprawowanie nad nim opieki i wychowania. Obserwacja potwierdza fakt, iż pomimo wielowymiarowego wsparcia rodzin biologicznych, rodzice sporadycznie podejmują działania umożliwiające powrót dzieci do domu rodzinnego.

Organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz przeciwdziałanie trudnościom edukacyjnym w ramach prowadzenia placówki wsparcia dziennego.

W ramach tego obszaru funkcjonuje Świetlica Środowiskowa „Nasza Świetlica” w Majdanku. Szczegółowy zakres zrealizowanych przez placówkę działań w roku 2024 zawiera załącznik Nr 1 do niniejszego sprawozdania.

3. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych.

Cel realizowany był poprzez zadania:

- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji,
- objęcie dożywianiem dzieci i dorosłych wymagających tego wsparcia,
- zapewnienie rodzinom możliwości skorzystania z programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową (FEPŻ),
- organizacja zajęć i wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych

W odpowiedzi na potrzeby rodzin z terenu gminy Tomaszów Lubelski, poza ustawowymi zadaniami realizowanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej podejmowane są dodatkowe inicjatywy:

Rodzina powinna mieć zapewnione poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji, może to być osiągnięte poprzez zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Ośrodek Pomocy Społecznej udzielał pomocy w formie świadczeń pieniężnych – takich jak: zasiłki celowe, okresowe, zasiłki stałe i niepieniężnych - np. dożywianie dzieci w placówkach oświatowych (szkołach, przedszkolach) oraz świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie rodzicielskie, fundusz alimentacyjny.

Uczniom, którzy spełniali wymagane kryteria przyznawana była pomoc materialna o charakterze socjalnym – stypendia szkolne.

Wsparciem objęte są różne typy rodzin np.: rodziny z dziećmi - wielodzietne, niepełne, osoby samotne, z niepełnosprawnościami, seniorzy. Najczęstszym powodem ubiegania się o pomoc społeczną są: ubóstwo i współtowarzyszące temu bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, ciężka i przewlekła choroba, niepełnosprawność.

W ramach wspierania rodzin wielodzietnych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024r. rozpatrzył 24 wnioski i przyznano 91 Kart Dużej Rodziny.

Karta daje możliwość skorzystania z dodatkowych uprawnień oraz systemu zniżek i dotyczy m.in. oferty kulturalno-rekreacyjnej, usługowej czy transportowej na terenie całego kraju.

W ramach dodatkowej działalności współdziałano ze Stowarzyszeniem na rzecz Rozwoju Gminy Tomaszów w dystrybucji żywności unijnej z FEPŻ. Łącznie wydano 276 skierowań dla osób spełniających kryterium dochodowe kwalifikujące do otrzymania tej formy pomocy (800 osób).

W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Lubelskim wytypowano 5 dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną do wypoczynku letniego zorganizowanego przez Kuratorium Oświaty w Lublinie. Dzieci wyjeżdżały do miejscowości Nawojowa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wytypował 5 rodzin do ogólnopolskiego programu organizowanego przez Stowarzyszenie Wiosna - Szlachetnej Paczki, z czego 3 rodziny otrzymało pomoc.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim wzorem lat ubiegłych dołączył do Akcji Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą. Prowadzona była zbiórka darów w formie żywności długoterminowej, słodczy, zabawek. W ramach Akcji dary przekazały szkoły podstawowe z terenu gminy Tomaszów Lubelski, które miały zarejestrowane sztaby Akcji na własnym terenie oraz okoliczni przedsiębiorcy. Produkty i artykuły przekazano 41 rodzinom z dziećmi z terenu Gminy Tomaszów Lubelski.

W okresie od 01.07.2024 roku do 12.07.2024 roku w Świetlicy Środowiskowej w Majdanku zrealizowano projekt socjalny pt.: „Łączymy pokolenia”. Projekt kierowany był do grupy 20 dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, pochodzących z rodzin korzystających z zajęć świetlicowych.

Głównym celem projektu było rozwijanie twórczej aktywności i ekspresji poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego z rodziną. Zadania określone w projekcie zostały zrealizowane w czasie wakacji, w trakcie 10 dniowych kolejnych spotkań, w ramach półkolonii. Całkowity koszt realizacji powyższego projektu wyniósł 6 273 zł. Środki pieniężne pochodziły ze środków własnych Gminy w Tomaszowie Lubelskim.

Podczas projektu dzieci miały okazję popracować nad swoimi emocjami podczas warsztatów, na zajęciach świetlicowych poznały zasady zdrowego odżywiania, mogły również wykazać się swoimi umiejętnościami i zdolnościami. Doświadczaly zabaw z różnymi strukturami podczas zajęć sensorycznych. W trakcie projektu dzieci uczestniczyły w wycieczce do „Powerlandu” w Biłgoraju oraz w wycieczce do Dąbrowy Tarnawackiej na warsztaty garncarskie. W ramach projektu zorganizowano piknik z animatorami dla wychowanków świetlicy i członków Klubu Seniora "Relaks" w Majdanie Górnym.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

Realizatorzy Programu uważnie przyglądali się rodzinom, rozpoznawali zasoby oraz diagnozowali trudności, otaczali szczególną opieką i podejmowali różnorodne działania pomocowe nakierowane na konkretne potrzeby rodziny. Instytucje współpracowały ze sobą, starając się by podejmowane działania były zorientowane na rozszerzenie różnorodnych form oddziaływań na rodzinę, aktywizowały i oferowały kompleksowe wsparcie, uwzględniając, by system pomocy skierowanej do dziecka i jego rodziny był dostosowany do potrzeb i możliwości lokalnych. Podmioty współpracujące z rodziną wykazywały się wrażliwością i czujnością, nie lekcewały zagrożeń i bacznie monitorowały rodziny. Szybkie podejmowanie działań naprawczych zażegnywało sytuacje konfliktowe i kryzysy, co przyczyniało się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa dzieci w rodzinach

W 2024 roku pracownicy GOPS w Tomaszowie Lubelskim kontynuowali realizację projektu: „Zintegrowany system zapobiegania przemocy domowej w gminie Tomaszów Lubelski” współfinansowany ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 w ramach programu Ministerstwa Sprawiedliwości „Sprawiedliwość” okresie od 1 stycznia 2024 roku do 31 marca 2024 roku. W ramach projektu zrealizowano następujące zadania:

1. Opracowano i wdrożono kompleksowy program przeciwdziałania przemocy domowej – utworzono Centrum dla Rodzin. W Centrum dla Rodzin udzielano wsparcia systemowego na poziomie społeczności lokalnej, współpracy międzyinstytucjonalnej i na poziomie klientów (indywidualnym, rodziny). W ramach działalności Centrum dla

Rodzin udzielane było poradnictwo i wsparcie psychologiczne i specjalistyczne z zakresu pracy socjalnej oraz poradnictwo prawne, w ramach oferty własnej i oferowanej przez jednostki współpracujące na rzecz rodzin. Udzielają go m.in. specjaliści zaangażowani w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla osób dotkniętych przemocą i uzależnieniami, które jest finansowane ze środków gminy. W ramach CdR poradnictwa i wsparcia udzielali psycholog i specjaliści z zakresu pracy socjalnej. Ta forma wsparcia łączona była z badaniem relacyjności, za pomocą Narzędzia Oceny Ryzyka Relacyjnego. W ramach poradnictwa dla rodziców nastoletnich dzieci prowadzona była dalsza praca w 124 rodzinach. Rodziny będą objęte tym wsparciem w dłuższych okresach czasu, z uwagi na, że ich problemy wymagają długofalowego poradnictwa i wsparcia w zakresie umiejętności wychowawczych.

2. Konsultacje indywidualne dla rodziców nastoletnich dzieci. W ramach realizacji poradnictwa dla rodziców nastoletnich dzieci prowadzona była praca w 124 rodzinach. 36 rodzin skorzystało z porad udzielanych przez psychologa a pozostałe w zakresie porad specjalistycznych, świadczonych przez pedagogów i specjalistów pracy socjalnej. Rodziny były objęte tym wsparciem długofalowo, z uwagi na, że ich problemy wymagają długofalowego poradnictwa i wsparcia w zakresie umiejętności wychowawczych w sytuacji pojawiających się trudności, które są związane z nastoletnimi dziećmi.
3. Na szczególną uwagę zasługują zajęcia dla rodzin z dziećmi - warsztaty kompetencji rodzicielskich i warsztaty kompetencji społecznych dzieci w zakresie podnoszenia jakości relacji w rodzinie i wzmacniających więzi między rodzicami i ich dziećmi. Koncepcja zajęć obejmowała cykl czterech dwudniowych wyjazdowych warsztatów weekendowych rozpoczynających się w sobotę z dwoma blokami zajęciowymi w sobotę i niedzielę, łącznie 12 godzin dydaktycznych. Zajęcia zorganizowano w weekendy w marcu 2024r. łącznie dla 120 osób, podzielonych na 30-osobowe grupy. Dodatkowo w trakcie warsztatów dla grupy najmłodszych dzieci w wieku od 2-8 lat zapewniono opiekę i zabawę w parku trampolin. Po warsztatach uczestnicy mieli zapewniony wspólny czas bycia razem moderowany przez trenerów oraz możliwość skorzystania z wielu atrakcji oferowanych przez pensjonat m.in. plac zabaw, kręgle, stadnina koni, skansen, pobyt w strefie odnowy biologicznej.
4. Lokalna kampania społeczna pod nazwą: „Dobre relacje dają satysfakcję”. Działania w ramach kampanii miały na celu rozwijanie relacyjności poprzez m.in. zwrócenie

społeczności lokalnej na istotę bliskich więzi rodzinnych, zachęcenie do budowania wartościowych relacji rodzinnych i partnerskich, które będą stanowić solidny fundament oraz czynnik wspierający i chroniący przed zachowaniami ryzykownymi i przemocą domową oraz promowanie działalności CdR.

W ramach działania zrealizowano:

Konferencję podsumowującą działania projektowe wraz z usługę szkoleniową - prelekcję na temat: „Zabezpieczenie dziecka - zagadnienia dotyczące ochrony małoletnich, praw dzieci i najnowszych zmian legislacyjnych” w wymiarze 3 godziny dydaktyczne dla ok.100 osób przedstawicieli instytucji działających w dziedzinie przeciwdziałania przemocy, przedstawicieli samorządu, jednostek samorządu gminy oraz mieszkańców gminy Tomaszów Lubelski.

5. Działalność informacyjno-promocyjna prowadzona była na stronach internetowych Gminy Tomaszów, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i w mediach społecznościowych. Przygotowano materiały promocyjne, zakupiono gadżety promujące projekt. Promocja realizowana była w mediach społecznościowych i w kontaktach bezpośrednich pracowników socjalnych pracujących w terenie. Informacje dotyczące wydarzeń sukcesywnie aktualizowano. Na stronach społecznościowych zamieszczano informację i link do strony, na której można odtworzyć materiał przygotowany przez Telewizję Lublin. Instytucje współpracujące w ramach utworzonego Centrum dla Rodzin prowadziły kampanię informacyjną o możliwościach skorzystania z oferowanych usług. Działania promocyjne obejmowały także informacje przekazywane dla radnych Gminy Tomaszów Lubelski podczas Sesji Rady Gminy oraz za pomocą mediów społecznościowych na stronie FB gminy Tomaszów Lubelski.
6. Opracowano treści do filmu informacyjnego z najważniejszymi danymi dotyczącymi profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie, który zaprezentowano uczestnikom konferencji podsumowującej zrealizowane działania.

Potrzeby związane z realizacją zadań Programu Wspierania Rodziny.

Przedstawiając powyższe uznać należy, że istnieje konieczność kontynuowania działań na dotychczasowym poziomie. Koniecznym będzie zagwarantowanie środków finansowych na realizację określonych w nim przedsięwzięć mających na celu wzmocnienie i wsparcie rodziny w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo – wychowawczych jak również dalszego rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej. Ocena realizowanych działań w stosunku do ewoluujących potrzeb

rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, rodzin zastępczych oraz wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych wskazuje o efektywności jego funkcjonowania. Szczególny nacisk należy położyć na:

- utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku poprzez wzmocnienie działań profilaktycznych; doskonalenie metod pracy z rodziną oraz realizowanie różnych form pomocy rodzinie,
- zapewnianie bezpieczeństwa rodzinom, w szczególności poprzez udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego rodzinom z dziećmi, zgodnie z przepisami prawa, zapewnianie dostępu do różnego rodzaju poradnictwa rodzinnego oraz innych form wsparcia dla rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- zabezpieczenia środków na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnienia wkładu własnego na realizację projektów realizowanych z udziałem środków pozabudżetowych,
- kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny i doskonalenie warsztatu pracy asystenta rodziny Kontynuacja zadania związanego z zapewnieniem rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze wsparcia i pomocy ze strony asystenta rodziny – utrzymanie zatrudnienia min. dwóch asystentów rodziny.,
- zabezpieczenia środków finansowych na podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się pracą z rodzinami dysfunkcyjnymi,
- pozyskiwania środków zewnętrznych na działania w zakresie wspierania rodziny,
- zapewnienia środków na wydatki związane z prowadzeniem świetlicy środowiskowej w Majdanku,
- doskonalenia współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- stworzenia warunków do powstania i rozwoju grup wsparcia oraz grup samopomocowych dla rodzin z problemami.

Sporządziła: Beata Gromek

Sprawozdanie z działalności placówki wsparcia dziennego Świetlicy Środowiskowej „Nasza Świetlica” w Majdanku w roku 2024

Świetlica Środowiskowa „Nasza Świetlica” jest placówką wsparcia dziennego, działającą w strukturach organizacyjnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim. Głównym założeniem placówki jest pomoc dziecku i rodzinie, wsparcie rodziny w trudnych sytuacjach, jak również przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji kryzysowych.

Placówka wsparcia dziennego prowadzona jest w formie działalności opiekuńczo-wychowawczej, jak również pracy podwórkowej, realizującej działania animacyjne i socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Tomaszów Lubelski, głównie z miejscowości Majdanek, Sabaudia, Justynówka, Majdan Górny, Kol. Łaszczówka, Górno.

Uczestnikami Świetlicy były dzieci i młodzież pochodzące z różnych rodzin, zarówno z tych zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu dysfunkcji rodziny, jak również prawidłowo funkcjonujących w środowisku lokalnym. W 2024 roku opieką świetlicową objętych zostało 31 dzieci - z 23 rodzin. Dzieci uczestniczyły w organizowanych zajęciach rotacyjnie - zależnie od własnych indywidualnych potrzeb. Podczas pobytu w świetlicy uczestniczące w zajęciach dzieci mają zapewniony posiłek w formie poczęstunku (kanapki, owoce, przekąski, soki, herbata itp.). Pozostałe posiłki przygotowywane są w ramach prowadzonych zajęć kulinarnych.

Świetlica jest dostępna dla dzieci przez 5 dni w tygodniu - od poniedziałku do piątku - łącznie 20 godzin tygodniowo. W ciągu roku placówka czynna była w godzinach 14.00-18.00.

Tematyka codziennych zajęć prowadzonych w Świetlicy uwzględniała kalendarzowy układ roku oraz wynikające z niego święta i uroczystości. Zajęcia świetlicowe miały zarówno charakter indywidualny, jak i grupowy; odbywały się zgodnie z dziennym rozkładem zajęć. W ciągu roku organizowano różnego rodzaju zajęcia: zawody sportowe, zajęcia artystyczne, konkursy, spotkania. Dzieci miały również czas na swobodne zabawy – zgodnie z ich zainteresowaniami korzystały z gier edukacyjno – towarzyskich znajdujących się w świetlicy.

Dzieciom przebywającym w Świetlicy zaoferowano uczestnictwo w różnorodnych formach zajęć. W okresie letnim zainicjowano wiele wycieczek oraz okazjonalnych ognisk, którym towarzyszył śpiew dzieci. Podczas zajęć na świeżym powietrzu wychowankom

światlicy zapewniono odpowiedni do wieku ruch i świetną zabawę np. gra w dwa ognie, zabawa w chowanego, gra w piłkę nożną, podchody...itp. Zajęcia sportowe to dla dzieci świetna alternatywa i odskocznia od siedzącego stylu życia. Wobec długich godzin jakie dzieci spędzają w szkolnej ławce lub przed komputerem są wskazaną formą relaksu, dostarczają dzieciom dużo radości, stwarzają możliwość odstresowania, pozwalają odpocząć i zregenerować siły.

Prowadzone działania ukierunkowane zostały na rozwój zainteresowań wychowanków oraz zaspokajanie ich potrzeb opiekuńczo-wychowawczych. W placówce odbywały się następujące zajęcia:

- zajęcia rozwijające umiejętności manualne, zajęcia plastyczno – techniczne;
- wzbogacające posiadane wiadomości, zaspokajające ciekawość świata;
- czytelnicze - lektura książek, oglądanie programów i filmów edukacyjnych, rozmowy i pogadanki tematyczne; zabawy, gry dydaktyczne i edukacyjne,
- kształtujące umiejętności: wypowiadania się na zadany i dowolny temat, formułowanie pytań i odpowiedzi na pytania, rozmowy z dziećmi, pogadanki, zabawy związane z zadawaniem pytań,
- kształtujące umiejętność wykorzystywania zdobytej wiedzy - konkursy, quizy, rozwiązywanie krzyżówek, zagadek, gry dydaktyczne, układanki, zabawy tematyczne,
- artystyczne - wyzwalające ekspresję ruchową - zabawy ruchowe,
- sportowe - zwiększające sprawność fizyczną, wyrabiające koordynację ruchów – gry i zabawy sportowe, ćwiczenia na terenie Światlicy,
- relaksujące, wyciszające - dowolne zabawy dzieci,
- zajęcia kulinarne,
- stolikowe gry i zabawy,
- zajęcia wyrównawcze – pomoc w nauce, odrabianie zadań domowych,
- budowanie postaw społecznie akceptowanych,

Do zadań głównych przyjętych do realizacji w trakcie całego roku należą:

1. Wdrażanie do odpowiedzialności za dobro wspólne, integracja grupy, kształtowanie odpowiedzialności.
2. Kształtowanie właściwego stosunku do przyrody, ukazywanie roli jaką odgrywa człowiek w kształtowaniu otoczenia.
3. Wyrabianie odpowiednich nawyków żywieniowych i właściwej postawy prozdrowotnej, propagowanie życia w zdrowiu fizycznym i psychicznym. Działania

profilaktyczne, pogadanki, dyskusje o uzależnieniach - łamanie mitów o nałogach i złych nawykach, wyrabianie odpowiednich nawyków higienicznych

4. Kształtowanie zainteresowań czytelniczych, rozwijanie talentów i zainteresowań.
5. Rozwijanie spostrzegawczości, zdolności koncentracji, kształtowanie nawyków kulturalnej, prospołecznej postawy wzmacnianie poczucia tożsamości, wzmacnianie wiary we własne możliwości.
6. Eliminowanie przejawów agresji słownej i fizycznej, budowanie postaw społecznie akceptowanych.
7. Kształtowanie postawy patriotycznej, zapoznanie z obrzędami i tradycjami kraju i regionu.
8. Wzmocnienie więzi rodzinnych poprzez organizację spotkań integracyjnych z rodzinami.

Wychowankowie dzięki zajęciom w świetlicy podnosili swój poziom intelektualny, mieli możliwość rozwoju relacji społecznych, uczyli się działań przedsiębiorczych i gospodarności, odpowiedzialności za wspólne dobro. Dzieci z pełną świadomością mogły liczyć na wyrozumiałość względem ich problemów, akceptację i pomoc dostosowaną do potrzeb. Uczestnicy zajęć mogli eksponować swoje uczucia poprzez wypowiedzi słowne oraz plastyczne. Dostarczało to dzieciom możliwości rozwijania własnego talentu, między innymi w konkursach plastycznych, współzawodnictwa sportowego podczas gier i zabaw ruchowych. Szczególną uwagę na zajęciach świetlicowych zwracano na kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania w grupie rówieśniczej.

W ramach Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomaszowie Lubelskim W okresie od 01.07.2024 roku do 12.07.2024 roku w Świetlicy Środowiskowej w Majdanku zrealizowano projekt socjalny pt.: „Łączymy pokolenia”. Projekt kierowany był do grupy 25 dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, pochodzących z rodzin korzystających z zajęć świetlicowych.

Głównym celem projektu było rozwijanie twórczej aktywności i ekspresji poprzez wspólne spędzanie czasu wolnego z rodziną. Zadania określone w projekcie zostały zrealizowane w czasie wakacji, w trakcie 10 dniowych kolejnych spotkań, w ramach półkolonii. Całkowity koszt realizacji powyższego projektu wyniósł 6 273 zł. Środki pieniężne pochodziły ze środków własnych Gminy w Tomaszowie Lubelskim. Udział w projekcie pozwolił rozwijać zainteresowania, jak również miło, pożytecznie i przede wszystkim bezpiecznie spędzić wolny czas wychowanków świetlicy.

Projekt „Łączymy pokolenia” miał na celu pielęgnowanie wartości moralnych, naukę szacunku do innych zarówno do starszych jak i swoich rówieśników.

Podczas projektu dzieci miały okazję popracować nad swoimi emocjami podczas warsztatów. W trakcie projektu dzieci uczestniczyły w wycieczce do „Powerlandu” w Biłgoraju oraz wycieczce do Dąbrowy Tarnawackiej na warsztaty garncarskie. W ramach projektu zorganizowano piknik z animatorami dla wychowanków świetlicy i członków Klubu Seniora "Relaks" w Majdanie Górnym.

Codziennie zajęcia w Świetlicy przeplatane były różnego rodzaju spotkaniami i wyjazdami.

W ramach działalności Świetlicy w 2024 roku odbyły się następujące zajęcia:

- **30.01.2024** - Wyjazd do Biblioteki w Majdanie Górnym- nauka korzystania z atlasu, układanie puzzli i rozwiązywanie łamigłówek, warsztaty kulinarne- pizza i rogaliki, zabawy na świeżym powietrzu, sesja zdjęciowa w bibliotecznej fotobudce.
- **01.02.2024** - Wyjazd do Biblioteki w Majdanie Górnym - wspólne gry i zabawy, seans filmowy „Akademia Pana Kleksa’’, zajęcia kulinarne - „Tłusty Czwartek’’.
- **07.02.2024** - Warsztaty taneczne i wokalne z Panią Roksaną Łasochą. Zumba dla dzieci, zajęcia taneczne i wokalne.
- **09.02.2024** - Bal Karnawałowy- superbohaterów. Zajęcia plastyczne – maski karnawałowe, gry i zabawy, wspólny taniec,
- **14.02.2024** - Święto zakochanych - Walentynki. Tworzenie laurek waletynekowych oraz kwiatów techniką origami
- **08.03.2024** - Dzień Kobiet - zajęcia plastyczne- wykonanie kwiatów z bibuły.
- **21.03.2024**- „Pierwszy Dzień Wiosny’’- pogadanka o pierwszych oznakach wiosny. Prace plastyczne „ Wiosna w ogrodzie’’
- **28.03.2024** - Zajęcia plastyczne – wykonanie pisanki Wielkanocnej na konkurs.
- **02.04.2024** - Zajęcia plastyczne „ Moja mała Wielkanoc’’- pogadanka na temat tradycji Wielkanocnych.
- **30.04.2024** - Poznajemy ważne wydarzenia historyczne naszego kraju „Moja ojczyzna’’-poznajemy symbole naszego kraju, zajęcia plastyczne „ Flaga Polski’’
- **17.05.2024** - Świętujemy „ Dzień Rodziny’’ zajęcia plastyczne- tworzymy drzewo genaologiczne

- **23.05.2024** - Gimnastyka na wesoło- dbamy o sylwetkę. Konkurencje sportowe, gimnastyka.
- **20.06.2024** - Akademia w kuchni'' wspólne gotowanie, robimy sałatkę owocową z jogurtem
- **11.07.2024** - „Leśne pogadanki'' spotkanie z Leśnikiem, przygotowanie prac plastycznych na temat lasu.
- **17.07.2024** - Wycieczka do „Powerland'' w Biłgoraju
- **19. 07.2024** - Wyjazd na warsztaty garncarskie - do Dąbrowy Tarnawackiej- tworzenie swoich kubków
- **03.08.2024** - Wyjazd do Ośrodka Sportu i Rekreacji „Tomasovia'' w Tomaszowie Lubelskim.
- **09.08.2024** - Piesza wycieczka na „Białą Górę''- wycieczka krajoznawcza, poznajemy naszą okolicę.
- **13.08.2024** - Warsztaty kulinarne - wyjazd do miejscowości Zamiany- warsztaty dla dzieci z robienia pizzy.
- **29.08.2024** - Wycieczka do Sali trampolin w restauracji „Staropolska''. Pokaz w klubie bokserskim „Fenix''
- **02.09.2024** - „ Witaj Szkoło''- jak bezpiecznie dotrzeć do szkoły- pogadanka na temat bezpieczeństwa.
- **09.10.2024** - Światowy dzień Poczty Polskiej - tworzenie znaczków pocztowych, zabawa w pocztę - poznajemy pracę listonosza.
- **18.10.2024** - Zajęcia plastyczne „ Ptaki zimą w naszym kraju'', pogadanka na temat jak możemy pomóc zwierzętom przetrwać zimę.
- **06.12.2024** - „Mikołajki''- spotkanie z Mikołajem, słodkie upominki dla uczestników Świątlicy, warsztaty plastyczne „ bombki choinkowe''

W 2024 roku jedna osoba została skierowana z Powiatowego Urzędu Pracy do świadczenia prac społecznie - użytecznych w okresie 01.03.2024 – 30.11.2024.

Sporządziła

Beata Gromek – Kierownik Działu Wspierania Rodziny